

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/78/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323010058
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2323010058.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom B., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej a prokurátorky Okresnej prokuratúry Galanta proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 27.05.2024, č. k. 1T/5/2023-476, na verejnom zasadnutí konanom dňa 13.05.2025 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaná A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom B.

u z n á v a z a v i n n ú , ž e

v období od presne nezisteného dňa mesiaca október 2017 až do dňa 27.07.2022 v B. na ulici D. E. XX, v byte na 3. poschodí, kde žila so svojimi maloletými deťmi F. G., nar. XX.XX.XXXX a H. G., nar. XX.XX.XXXX, v kuchyni predmetného bytu napadla svojho maloletého syna F. G., nar. XX.XX.XXXX, takým spôsobom, že ho udrela otvorenou dlaňou ľavej ruky do oblasti hlavy, na základe čoho maloletý hlavou narazil na skrinku a následne spadol na zem, kde na neho ako ležiaceho 2 krát nohou dupla a taktiež v kuchyni predmetného bytu napadla svojho maloletého syna H. G., nar. XX.XX.XXXX, takým spôsobom, že po tom, čo maloletý vyliezol na stoličku k matke stojacej pri kuchynskej linke, ho táto udrela po hlave, následkom čoho maloletý spadol zo stoličky a následne mu vulgárne nadávala a taktiež v presne nezistený deň a v presne nezistenom čase až do dňa 27.07.2022 sa maloletým synom vyhrážala, že ich zapichne tupým nožom, maloletým deťom počas tohto obdobia opakovane vulgárne nadávala a osočovala ich napríklad so slovami: pál do piče, tí vyjebanci hnusní a škaredí, nakazení, zmrdi, čo mi len žerú nervy, kokoti a v jednom prípade nabádala mal. H. G., aby povedal slovo „kurva“, čo menovaný maloletý syn zopakoval, pričom toto svoje správanie z časti zaznamenávala a súčasne vysielala v živom vysielaní na sociálnej sieti TIK TOK a v dôsledku uvedeného konania u oboch maloletých detí boli zistené prítomné znaky sociálne a emočne zanedbávaného dieťaťa,

t e d a

- úmyselne vydala osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že ju zvädzala k nemravnému životu a čin spáchala závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,
- dopustila sa slovne, fyzicky a verejne hrubej neslušnosti a výtržnosti tým, že napadla iného a čin spáchala na chránenej osobe – dieťaťi, blízkej osobe a odkázanej osobe,

č í m s p á c h a l a

- prečin ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a
- prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d) Trestného zákona.

Z a t o j e j u k l a d á

podľa § 211 ods. 3, § 38 ods. 2, § 37 písm. h) a § 41 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024 úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok 4 (štyri) mesiace a 3 (tri) dni.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa obžalovaná na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

III. Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovanej A. B. z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Galanta (ďalej len okresný súd) rozsudkom zo dňa 27.05.2024, č. k. 1T/5/2023-476 uznal obžalovanú A. B. (ďalej len obžalovaná) za vinnú zo spáchania prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. d), písm. h) Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na tom skutkovom základe, že v presne nezistenom čase ako aj v presne nezisteného dňa až do dňa 27. júla 2022 v B. na ulici D. E. XX, v byte na 3. poschodí, kde žila so svojimi maloletými deťmi F. G., nar. XX.XX.XXXX a H. G., nar. XX.XX.XXXX, v kuchyni predmetného bytu napadla svojho maloletého syna F. G., nar. XX.XX.XXXX, takým spôsobom, že ho udrela otvorenou dlaňou ľavej ruky do oblasti hlavy, na základe čoho maloletý hlavou narazil na skrinku a následne spadol na zem na stôl, kde ho ležiaceho na zemi 2 krát kopl a taktiež v presne nezistenom čase ako aj v presne nezisteného dňa až do dňa 27. júla 2022 v kuchyni predmetného bytu napadla svojho maloletého syna H. G., nar. XX.XX.XXXX takým spôsobom, že po tom, čo maloletý vyliezol na stoličku k matke stojacej pri kuchynskej linke, ho táto udrela po hlave, následkom čoho maloletý spadol zo stoličky a následne mu vulgárne nadávala a taktiež v presne nezistený deň a v presne nezistenom čase až do dňa 27. júla 2022 sa maloletým synom vyhrážala, že ich zapichne tupým nožom. Toto svoje správanie zaznamenávala a súčasne vysielala v živom vysielaní na sociálnej sieti TIK TOK, pričom v dôsledku uvedeného konania u oboch maloletých detí boli znaleckým dokazovaním zistené prítomné znaky sociálne a emočne zanedbávaného dieťaťa. Obžalovaná A. B. svojím konaním si neplnila svoje rodičovské povinnosti tak ako to ukladá ust. § 28 ods. 1 písm. a) Zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Za to obžalovanej podľa § 211 ods. 3, § 38 ods. 2 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, výkon ktorého jej podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 (troch) rokov.

Po vyhlásení napadnutého rozsudku na hlavnom pojednávaní prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len prokurátorka) zahlásila odvolanie čo do výroku o vine a treste v neprospech obžalovanej. Obhajca obžalovanej JUDr. Karol Nagy (ďalej len obhajca) sa k opravnému prostriedku nevyjadril. Obžalovanej, ktorá nebola prítomná pri vyhlásení rozsudku, bolo jeho písomné vyhotovenie riadne doručené do vlastných rúk 21.06.2024.

Obžalovaná v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho obhajcu odvolanie podala, a to osobitným písomným podaním doručeným okresnému súdu 10.06.2024. V rámci neho obhajca uviedol, že odvolanie smeruje čo do výroku o vine a treste, nakoľko vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by sa malo jednať o skutok patriaci pod právnu kvalifikáciu trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže v dôsledku čoho obhajca považoval i uložený trest za nedôvodný. Obhajca ocenil upustenie od právnej kvalifikácie skutku ako zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby ako to navrhovala obžaloba, avšak mal zato, že obžalovaná sa svojim konaním nedopustila ani trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže, pričom tomu nesvedčí ani vykonané dokazovanie.

Obžalovaná podané odvolanie odôvodnila prostredníctvom svojho obhajcu osobitným písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 10.07.2024.

Obhajca zotrval na skutočnosti, že obžalovaná sa nedopustila svojim konaním ani trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže tak, ako to má na mysli okresný súd, pričom tomu nesvedčí

ani vykonané dokazovanie. Okresný súd sa pri svojej argumentácii odvoláva primárne na znalecký posudok Mgr. Kataríny Bielikovej, kde malo byť konštatované, že u maloletých boli prítomné znaky sociálne a emočne zanedbávaného dieťaťa, pričom mali byť deti sociálne a emočne zanedbávané od narodenia. Okresný súd v rámci svojej argumentácie uvádza, že pod spustnutím rozumieme narušenie rozumového a mravného vývoja závažnejšieho charakteru. Avšak žiaden dôkaz vykonaný počas doterajšieho konania nepreukazuje a ani len nenasvedčuje tomu, že by konanie obžalovanej malo smerovať k narušeniu rozumového a mravného vývoja závažnejšieho charakteru maloletých detí obžalovanej. Práve naopak všetky objektívne a vierohodné, vykonané dôkazy jednoznačne preukázali, že obžalovaná sa primerane svojim možnostiam a schopnostiam, vrátane intelektuálnych, starala o svoje maloleté deti. Bolo o ne vždy postarané, boli čisté a zdravé, pravidelne a preventívne s nimi navštevovala detskú lekárku, plnila riadne predškolskú dochádzku so svojimi deťmi, tieto boli slušné vo svojom správaní ako v predškolskom zariadení tak aj voči susedom, okoliu. Nebolo preukázané, že by sa správali vulgárne ako ich matka, obžalovaná, čiže nie je dôvodná ani len domnienka, že by sa vulgárne správanie ich matky malo na nich podpísať tak, že by konali vulgárne voči svojmu okoliu, resp. boli spustnuté a viedli záhaľčivý alebo nemravný život, resp. by tomu v ich správaní niečo nasvedčovalo. To, že u maloletých bola konštatovaná prítomnosť znakov sociálne a emočne zanedbávaného dieťaťa ešte automaticky neznamená, že je narušený ich rozumový a mravný vývoj závažnejšieho charakteru. V tomto smere nebolo vykonané žiadne dokazovanie a teda nie je možné toto konštatovať a na základe tohto rozhodnúť a určiť vinu obžalovanej.

V ďalšom obhajca namietal, že nie je zjavné, ktoré konanie obžalovanej malo byť dôvodom takého záveru okresného súdu, či vulgárny prejav alebo facka daná obžalovanou (alebo úder po ruke maloletého – podotkol, že údajné očitá svedkyňa – G. I. a J. C. - sa v tomto rozchádzajú). Ak by bola prijatá argumentácia okresného súdu, tak by trestom odňatia slobody, resp. trestnom podľa trestného zákona vo všeobecnosti mali byť potrestaní všetci rodičia, ktorí na verejnosti vulgárne nadávajú a to nielen svojim deťom, ale aj iným ľuďom, a to teda vrátane napríklad spevákov, ktorí sú rodičmi (mnohé texty piesní sú vulgárne, pričom nie jeden z nich má takýto vulgárny prejav aj v rámci konverzácie, rozhovorov a pod.), hercov, ktorí sú rodičmi (obdobne ako pri spevákoch) a pod. Obdobne by to bolo aj v prípade rodičov, ktorí „občas“ alebo „niekedy“, čo teda tiež vykazuje znaky dlhšej doby, dajú svojim deťom po zadku alebo po rukách, hoci s argumentáciou, že je to „výchovné“. V tejto súvislosti poukázal aj na výpoveď samotnej svedkyne J. C., na ktorú sa okresný súd odvoláva pri svojej argumentácii, ktorá v rámci svojej výpovede priznala, že aj ona v rámci svojej výchovy deti udrela, hoci to následne bagatelizovala. Bude voči tejto osobe začaté trestné konanie pre trestný čin ohrozovania mravnej výchovy mládeže? Okresný súd konštatuje, že obžalovaná bola počas výchovy maloletých detí viackrát upozorňovaná na negatívne a vulgárne správanie, teda mala a mohla predvídať následok predpokladaný skutkovou podstatou tohto trestného činu. Nie je zjavné, na základe akej úvahy dospel k takémuto záveru, keď aj samotný okresný súd konštatoval, že u obžalovanej bola objektivizovaná mentálna retardácia ľahkého stupňa s poruchami správania, čo má za následok zjednodušený a detinský pohľad na seba, svoje okolie a fungovanie v bežnom živote a rovnako konštatoval aj to, že nemala vedomosť o možnosti ohrozenia alebo porušenia záujmu chráneného Trestným zákonom.

Zároveň namietal aj výšku trestu uloženého obžalovanej, ktorý považoval za neprimerane prísny ak by aj bola argumentácia súdu ohľadom skutku a jeho právnej kvalifikácii správna.

V rámci konečného návrhu uviedol, že v prípade obžalovanej nebolo preukázané, že sa dopustila skutku, za ktorý bola odsúdená a teda je dôvodné, aby bola spod obžaloby oslobodená.

Prokurátorka zahlásené odvolanie odôvodnila osobitným písomným podaním okresnému súdu 17.07.2024.

Po rekapitulácii výrokov a odôvodnenia napadnutého rozsudku brojila, že s tvrdeniami súdu nie je možné súhlasiť, z nasledovných dôvodov.

V prvom rade citovala ust. § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Následne uviedla, že skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona je zločinom, pričom Trestný zákon za takýto zločin určuje trestnú sadzbu od 7 rokov do 15 rokov. Zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona sa dopustí ten, kto blízkej osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť.

Individuálnym objektom trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby je zabezpečenie ochrany blízkyh osôb a zverených osôb pred vznikom fyzického alebo psychického utrpenia v dôsledku konaní identifikovaných v písmenách a) až e) základnej skutkovej podstaty uvedenej v § 208 odseku 1. Hlavným objektom tohto trestného činu je ochrana blízkej osoby a zverenej osoby pred domácim násilím. Trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby je teda typickým, aj keď zďaleka nie jediným, predstaviteľom trestných činov súvisiacich s tzv. domácim násilím. Samotný pojem „domáce násilie“ nie je definovaný v žiadnom z ustanovení Trestného zákona. Domáce násilie je však definované v zákone o obetiach, ktorý v § 2 ods. 1 písm. e) definuje trestný čin domáceho násillia ako trestný čin spáchaný násilím alebo hrozbou násillia na príbuznom v priamom rade, osvojiteľovi, osvojencovi, súrodencovi, manželovi, bývalom manželovi, druhovi, bývalom druhovi, rodičovi spoločného dieťaťa alebo inej osobe, ktorá s páchatelom žije alebo žila v spoločnej domácnosti. Objektívna stránka trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby spočíva v špecifických útokoch identifikovaných v odseku 1 písm. a) až e) na blízkú osobu alebo osobu, ktorá je v starostlivosti alebo výchove páchatel'a, ktorých následkom je spôsobenie fyzického alebo psychického utrpenia poškodenej osobe (možná je aj kombinácia fyzického a psychického utrpenia ako následkov takýchto útokov). Na naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu však nebude postačovať iba samotné preukázanie existencie útoku na poškodenú osobu identifikovaného v odseku 1 písm. a) až e). Ďalším zákonným znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty je preukázanie následku takéhoto útoku na poškodenej osobe v podobe spôsobenia fyzického utrpenia alebo psychického utrpenia. Pojmy fyzické alebo psychické utrpenie je potrebné posudzovať ako fyzické alebo duševné bolesti, ktoré ovplyvňujú alebo sťažujú obvyklý život poškodenej (týranej) osoby, resp. podstatne narúšajú kvalitu jej života. Súdna prax definuje fyzické alebo psychické utrpenie ako stav, vyznačujúci sa telesnými alebo duševnými bolesťami, ktoré ovplyvňujú obvyklý spôsob života týranej osoby a netrvajú celkom krátky prechodný čas, spôsobený ktorýmkoľvek konaním taxatívne uvedeným v § 208 ods. 1 písm. a) až e) Trestného zákona (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. marca 2014, sp. zn. 2 Tdo 15/2014, a obdobne uznesenie Ústavného súdu SR z 19. januára 2017, sp. zn. II. ÚS 46/2017). Fyzické utrpenie sa bude spájať najmä s útokmi uvedenými v písmenách a) až e) subsumovateľnými pod pojem „fyzické násillie“. Obdobne potom psychické utrpenie bude možné spojiť s negatívnym následkom na duševnom zdraví, prejavujúcim sa v znížení jeho kvality, resp. s poškodením duševného zdravia dotknutej osoby. K dosiaľ spomenutým zákonným znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby sa na účel vyvodenia trestnej zodpovednosti voči páchatel'ovi tohto trestného činu, nevyhnutne musí pripojiť ešte preukázanie časového rámca doby trvania útokov na poškodenú osobu. Tieto útoky majúce za následok fyzické alebo psychické príkorie poškodenej osoby by vo svojom súhrne nemali byť jednorazové, naopak, mali by trvať po určitý čas. Teda na naplnenie zákonných znakov objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby nestačí len ojedinelé, osamotené či jednorazové konanie, ale bude nevyhnutná určitá hromadnosť či sústavnosť konania páchatel'a. Podstatou týrania a jeho následku v podobe fyzického alebo psychického utrpenia tak aj naďalej bude to, že pôjde o určitý čas trvajúce zlé zaobchádzanie, ktoré spravidla pozostáva z rôznych útokov proti týranej osobe. Kvalifikačným hľadiskom následku trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby vo forme fyzického alebo psychického utrpenia je preto aj naďalej jeho hromadnosť (či trvalosť), teda to, že útoky sú opakované (či sústavné) a práve táto opakovanosť spôsobuje fyzické či psychické utrpenie poškodenej osoby, ktoré nie je len celkom krátkeho, prechodného charakteru. Argumentovala, že okresný súd po vykonaní dokazovania a po vyhodnotení dôkazov jednotlivito ako aj v ich vzájomnej súvislosti na rozdiel od obžaloby dospel k záveru, že obžalovaná svojim konaním z trestnoprávneho hľadiska nenaplnila znaky skutkovej podstaty trestného činu zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona teda, že by svojim deťom spôsobila fyzické a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, vyhrázaním vyvolávaním strachu a stresu a iným správaním, ktoré ohrozovalo ich fyzické a psychické zdravie a čin spáчала závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas. S argumentačným základom odôvodnenia rozsudku sa nemožno stotožniť a tým pádom ani so zmenou právnej kvalifikácie skutku zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. d), písm. h) Trestného zákona v jeho základnej skutkovej podstate. Oproti argumentom súdu, v súčasnej odbornej literatúre je CAN syndróm definovaný na základe odporúčania Zdravotníckej komisie Rady Európy z roku 1992 a uvádza sa pod skratkou CAN, čoho slovenský jazykový ekvivalent je syndróm týraného, zneužívaného a zanedbávaného dieťaťa. Ide o súbor konkrétnych foriem neadekvátneho zaobchádzania s dieťaťom,

ktoré vedú k nedostatočnému napĺňaniu jeho základných potrieb, potrieb biologických, emočných, pocitu bezpečia, istoty a tým k závažnému narušeniu až trvalému poškodeniu vývoja, osobnosti, sebedovomiu a medziľudských vzťahov dieťaťa. Je totiž evidentné, že ojedinelé protiprávne konanie obžalovanej smerujúce voči jej maloletým deťom, nemohlo zanechať tak závažné následky, akými sú znaky sociálnej zanedbanosti a emočnej deprivácie, teda prítomnosť znakov sociálne a emočne zanedbávaných detí, čo preukazuje, že protiprávne konanie obžalovanej muselo trvať dlhší čas.

Považovala za potrebné uviesť, že spáchanie skutku obžalovanou v zmysle podanej obžaloby je dostatočne a v plnom rozsahu preukázané. Poukázala najmä na kamerové záznamy, na ktorých je zachytené správanie sa obžalovanej ako matky voči svojim maloletým deťom F., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, kde je zaznamenaný celý priebeh jej konania, tak ako je opísaný v skutkovej vete obžaloby, teda okrem vulgárneho verbálneho prejavu obžalovaná používala voči deťom aj fyzické násilie, nehovoriac o tej skutočnosti, že jej fyzické útoky smerovali na tak dôležitý orgán ako ja hlava dieťaťa (vyplýva to i z výpovede nezávislej svedkyne G. I.). Súčasne bolo preukázané, že uvedené konanie nebolo zo strany obžalovanej len jednorazového, resp. ojedinelého charakteru, ktorý by sa dal považovať za exces, t.j. vybočenie z inak riadne vedeného života, tak ako to vyhodnotil okresný súd v odôvodnení rozsudku, ktorý svoje úvahy oprel o závery znaleckého posudku MUDr. Maroša Uhrína, znalca z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria, že u obžalovanej bola objektivizovaná mentálna retardácia ľahkého stupňa s poruchami správania, čo má za následok zjednodušený a detinský pohľad na seba, svoje okolie, fungovanie v bežnom živote, ktoré nie je možné priradiť pod kvalifikačné hľadisko následku trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Teda, že v danom prípade absentuje znak objektívnej stránky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, a to spôsobenie následku v podobe fyzického alebo psychického utrpenia maloletým deťom. V rámci uvedeného poukázala na to, že aj sama obžalovaná z časti potvrdila, že inkriminované videá, ktoré sú obsiahnuté v žalovanom skutku a sú čiastkovými útokmi pokračovacieho zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby nahrála ona, avšak ich považuje za skrat vlastného konania, ktoré tvrdenie, resp. obrana bola jednoznačne vyvrátená svedeckými výpoveďami G. I. a J. C., z ktorých vyplýva, že uvedené správanie obžalovaná praktizovala ako bežný spôsob výchovy svojich detí aj na verejnosti, keď sa pravidelne vulgárne vyjadrovala na ich adresu, pravidelne deti ponižovala a osočovala ich, bola na deti neprimerane hrubá a vo svojich výchovných metódach používala fyzické a psychické násilie. Znaleckým skúmaním z odvetvia psychológie bolo konštatované, že u oboch detí sú prítomné znaky sociálne a emočne zanedbávaného dieťaťa od narodenia, pričom znalkyňa Mgr. Katarína Bieliková na hlavnom pojednávaní túto okolnosť potvrdila. Znalkyňa počas vyšetrovania (zo správania sa maloletých detí) vzhladla i prítomnosť fyzického atakovania zo strany matky, u maloletého H., nar. v roku 2016 sa v čase znaleckého skúmania prejavili problémy so spaním, s hygienou - vo veku 2 rokov 8 mesiacov musel byť plienkovaný, mal. F. G., nar. v roku 2019 bol hyperaktívny, neschopný venovať sa jednej činnosti viac ako 5 minút, teda javil známky syndrómu ADHD. Súčasne mal. F. G. pri forsírovaní matky odvádzať pozornosť znalkyne, odmietal kresbu o rodine, odmietal sa hrať na rodinu, vytesnil spomienky na rodinu. Neobstoja preto konštatovanie súdu o tom, že by z vykonaného znaleckého dokazovania a následného výsluchu znalkyne Mgr. Kataríny Bielikovej nevyplývali typické znaky syndrómu týraného dieťaťa. Prítomné znaky sociálne a emočne zanedbávaného dieťaťa od narodenia, nedokázanie rozlíšenia adekvátnosti emočného prejavu a fyzického kontaktu voči iným osobám, nevytváranie si schopnosti uchovať si pocit vnútornej istoty, vyrovnanosti, pozitívneho vzťahu k sebe samému, nenaučenie sa nadväzovania trvalých spoľahlivých vzťahov a vznik citovej deprivácie, na základe ktorých sa rozvíjajú ďalšie symptómy, napr. rôzne prejavy agresivity, nedostatočne sa rozvíjajúce sociálne zručnosti, lebo dieťa nie je schopné chápať súvislosti sociálnej interakcie, sociálny obraz býva skreslený. Deformujú sa morálne i mravné formy, pričom ak nepríde k včasnej korekcii tohto správania, ovplyvní to celý ďalší životný štýl detí. Vzhľadom na to, že zákon nevyžaduje, aby v dôsledku týrania vznikol následok na zdraví týranej osoby, práve výsledky znaleckého dokazovania možno považovať za relevantný dôkaz, ktorý takéto konanie obžalovanej preukazoval. Uvedené konanie obžalovanej totiž nie je možné nijako ospravedlniť, pretože v prípade, že by aj naďalej takýmto spôsobom vychovávala svoje deti, došlo by aj k fatálnejšiemu následku. V tejto súvislosti poukázala aj na správu centra Slniečko, z ktorej okrem iného vyplýva, že matka obžalovanej, teda stará matka maloletých detí, svoju dcéru, teda obžalovanú v mladosti týrala a bola jej odobratá. Obžalovaná si takéto návyky nesie už zo svojho života, kedy ona sama bola dieťaťom a jej vlastná matka ju týrala, pričom táto skutočnosť sa u osobnosti obžalovanej prejavila tým, že je násilnej povahy, o čom svedčia aj rozhodnutia v priestupkových konaniach, v ktorých bola riešená za priestupky pritom občianskemu spolunažívaniu až v 11-tich prípadoch, pričom tieto nemali na ňu žiadny výchovný vplyv. Od svojho agresívneho konania, ktoré prejavovala voči svojim deťom ich ponižovaním alebo aj fyzickým násilím neustúpila, ale naopak v ňom pokračovala až do zadržania policajtní. Taktiež poukázala aj na

znalecké skúmanie z odvetvia psychiatrie, v ktorom bolo konštatované, že organická porucha osobnosti obžalovanej, ako ani objektivizovaná mentálna retardácia ľahkého stupňa u nej nemali vplyv na jej rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť, preto nie možné jej konanie zmierňovať, ale je potrebné vysloviť, že za skutok tak ako uvedený v obžalobe je plne trestne zodpovedná.

Bola toho názoru, že vyhodnotením všetkých zadovážených dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku je dostatočným spôsobom a bez pochybností preukázané, že skutok tak, ako bol vymedzený v obžalobe prokuratúry sp. zn. 2Pv 289/22/2202 zo dňa 17.01.2023 sa stal, tento má všetky obligatórne znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a bolo dostatočným spôsobom preukázané, že tento spáchala obžalovaná A. B..

Pri výmere trestu, vzhľadom na nezákonnosť zmeny právnej kvalifikácie skutku na prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. d), písm. h) Trestného zákona, a namiesto toho do úvahy prichádzajúcej právnej kvalifikácie skutku v zmysle obžaloby ako zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, podľa § 208 ods. 3, Trestného zákona, bez existencie pohľadujúcej či priťažujúcej okolnosti (§ 36 a § 37 Trestného zákona), s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, je nevyhnutné uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v trvaní 7 rokov, so zaradením obžalovanej na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia (§ 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona).

V rámci konečného návrhu preto žiadala, aby napadnutý rozsudok Krajský súd v Trnave (ďalej len krajský súd) ako odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku zrušil a súčasne, aby podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Za účelom prejednania podaných odvolaní nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 13.05.2025. Verejného zasadnutia sa zúčastnil prokurátor krajskej prokuratúry a obhajca obžalovanej. Verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovanej, ktorá s takýmto procesným postupom súhlasila. V rámci konečných návrhov prokurátor namietal napadnutý rozsudok, nakoľko skutok, ktorý bol v konaní preukázaný, vykazuje znaky skutkovej podstaty týrania blízkej osoby a zverenej osoby, preto navrhol napadnutý rozsudok zrušiť podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku a zároveň podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátiť súdu I. stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol, pričom v podrobnostiach poukázal na písomné odôvodnenie odvolania. Obhajca obžalovanej poukázal na pomerne rozsiahle dokazovanie pred okresným súdom, a to aj po tom, čo bolo konanie vrátené krajským súdom na nové konanie. Mal za to, že nebolo preukázané, že sa obžalovaná dopustila spáchania skutku tak, ako je uvedený v obžalobe, pričom s prihliadnutím aj na odôvodnenie odvolania bol toho názoru, že nie je preukázané spáchanie skutku ako ohrozovanie mravnej výchovy mládeže a odkázal na svoju argumentáciu učinенú pred okresným súdom. Žiadal, aby bola obžalovaná spod obžaloby oslobodená.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania na to oprávnenými osobami – prokurátorkou a obžalovanou, postupom podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov, proti ktorým prokurátorka a obžalovaná podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Úvodom do problematiky je potrebné poznamenať, že napadnutému rozsudku predchádzal rozsudok okresného súdu zo dňa 12.07.2023, č. k. 1T/5/2023-335, ktorým bola obžalovaná uznaná vinnou zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe v ňom uvedenom. Za to okresný súd obžalovanej uložil podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, na výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Tento rozsudok bol v celom rozsahu zrušený uznesením krajského súdu zo dňa 03.10.2023, č. k. 6To/118/2023-356 podľa § 321 ods.1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku bola vec vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd vytykal, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je zmätočné, absentuje v ňom zhodnotenie všetkých dôkazov v ich súhrne a okresný súd sa nevysporiadal s obhajobou obžalovanej. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vôbec nevyplývalo, prečo mala obžalovaná páchať trestnú činnosť od októbra 2017 (mladšie dieťa je narodené až v roku 2019) a svoje deti opakovane napádať kopaním a údermi. Rovnako nebolo zrejmé z akých dôkazov okresný súd vychádzal, keď sa stotožnil, že obžalovaná opakovane svoje deti ponižovala a pod., čím dospel k záveru o psychickom utrpení detí. Tiež okresný súd neuviedol aké protiprávne konanie obžalovanej bolo vôbec preukázané (dokonca aj videám z TIK TOKU venoval zanedbateľnú pozornosť, keď uvádza len, že obžalovaná ubližovala svojim deťom a to fyzicky i psychicky, čo potvrdzuje videozáznam) a v akom rozsahu. Okresný súd sa rovnako nevyrovnal s pojmom sociálne a emočne zanedbávaného dieťaťa, keď znalkyňa syndróm týraného dieťaťa nezistila. Rovnako bolo vytknuté, že v rozsudku absentovala bližšia úvaha o zavinení, keďže zavinenie musí pokrývať všetky zákonné znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty, preto v tomto smere bolo treba preukázať jeho existenciu aj vo vzťahu k následku týchto útokov, t. j. vo vzťahu k spôsobeniu fyzického alebo psychického utrpenia poškodenej osobe, t. j. bolo potrebné preukázať existenciu priameho či nepriameho úmyslu týkajúceho sa príčinného vzťahu medzi konaním [t. j. útokmi uvedenými v písmenách a) až e) ods. 1 § 208 Trestného zákona] a následkom týchto útokov v podobe vzniku fyzického alebo psychického utrpenia u poškodenej osoby.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že odvolanie prokurátorky je dôvodné, avšak z iných ako ňou uvádzaných dôvodov. Krajský súd dôvodnosť odvolania obžalovanej nevzhliadol.

Apelačnými dôvodmi zrušenia napadnutého rozsudku boli nesprávne ustálenie skutkového stavu a s tým súvisiaca potreba modifikácie skutkovej vety a tiež podradenie skutkového stavu pod nesprávnu právnu kvalifikáciu.

Ustálenie skutkového stavu tak, ako to urobil okresný súd vo vzťahu k dobe, počas ktorej bola trestná činnosť páchaná je v rozpore s vykonaným dokazovaním ako aj so zákonom. Okresnému súdu bola zo strany krajského súdu už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení vytykaná skutočnosť, že neodôvodnil ustálenie páchania trestnej činnosti od októbra 2017 (tak ako bolo uvedené v obžalobnom návrhu), načo okresný súd v napadnutom rozsudku reagoval tak, že časový aspekt trestnej činnosti

ustálil slovným spojením v presne nezistenom čase ako aj v presne nezisteného dňa. Okresný však takýmto časovým vymedzením porušil zákon, keďže de facto skutok časovo rozšíril oproti podanej obžalobe, čo nemalo podklad vo vykonanom dokazovaní. Z pohľadu krajského súdu tiež vyvstala potreba modifikovať fyzický atak obžalovanej (na podklade kamerového záznamu vyplynulo, že namiesto kopnutia je vhodné použiť pojem dupnutie, keďže tento atak nemal intenzitu kopanca) a doplniť skutok o vulgarizmy a osočovanie obžalovanej, pričom vypustil nesplnenie rodičovských povinností (čomu sa podrobnejšie venuje nižšie v texte). Krajský súd preto pristúpil k náprave a sám reparoval znenie skutkovej vety tak, aby zodpovedala zákonným požiadavkám a reflektovala na vykonané dokazovanie za rešpektovania potreby zachovania totožnosti skutku.

V tejto spojitosti krajský súd predostiera krátky teoretický exkurz k totožnosti skutku. Totožnosť skutku je zachovaná, keď je zachovaná jeho podstata. Podstata skutku spočíva v konaní páchatel'a a následku, ktorý bol týmto konaním spôsobený a ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva. Z hľadiska tohto ustanovenia podstata skutku teda spočíva v účasti obžalovanej osoby na určitej udalosti vo vonkajšom svete, ktorá je uvedená v obžalobnom návrhu a z ktorej vznikol následok uvedený v obžalobe. Pritom však ani účasť (aktivita) obžalovanej osoby a ani následok, ktorý tým bol spôsobený, nemusia byť úplne zhodné, stačí, ak sú aspoň sčasti zachované v rozhodnutí súdu (na základe výsledkov vykonaného dokazovania) v porovnaní s obžalobou. Podstata skutku preto nebude porušená, ak sa zmenia okolnosti týkajúce sa miesta, času spáchania činu, rozsahu následkov, názvu - mena poškodenej strany, ak ide o ten istý subjekt, spôsobu vykonania činu, pohnútky činu alebo formy zavinenia. (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Tdo/35/2017 zo 4. októbra 2017, judikát R 7/2012) Inak vyjadrené, súd musí skutok uvedený v obžalobe prejednať vždy v celom rozsahu, pričom má právo a povinnosť do rozhodnutia premietnuť výsledky hlavného pojednávania, ktoré prípadne údaje uvedené v obžalobe modifikujú, pokiaľ sa neporuší totožnosť skutku. Na dôvažok pre súd nie je právna kvalifikácia skutku v obžalobe záväzná, viazaný je iba skutkom, ktorý môže podľa výsledkov dokazovania dopĺňať - meniť s tým, aby zostalo aspoň čiastočne zachované konanie páchatel'a alebo následok z tohto konania vzniknutý.

Krajský súd pri úprave skutkovej vety pokiaľ ide o časové hľadisko vychádzal z obžalobného návrhu, v zmysle ktorého obžalovaná páchala trestnú činnosť od presne nezisteného dňa mesiaca október 2017, kedy boli vykonané viaceré šetrenia v rodine obžalovanej na podklade podnetu o zanedbávaní starostlivosti maloletého F. G... Pokiaľ ide ďalší zásah do skutkovej vety, podľa mienky krajského súdu vyvstala potreba doplniť skutkovú vetu o výsledky vykonaného dokazovania, čo do zjmenenia fyzických atakov, do slovného vyjadrenia nadávok a osočovania. Takto formulovaná skutková veta spĺňa nielen všetky zákonné požiadavky vyjadrené v ust. § 163 ods. 3 Trestného poriadku, ale tiež odôvodňuje použitie konkrétnej právnej kvalifikácie trestných činov, ktoré z neho vyplynuli.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu krajský súd dospel k záveru, že žalovaný skutok totiž nevykazuje všetky znaky skutkovej podstaty prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. d), písm. h) Trestného zákona. V tomto smere je nutné pripomenúť, že skutok uvedený vo výroku o vine rozsudku súdu musí odrážať všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu, zo spáchania ktorého bola obžalovaná uznaná vinnou. Inak vyjadrené, podstatou správnej právnej kvalifikácie skutku je, že okresný súd svoje skutkové zistenia opísané v skutkovej vete výroku o vine podradí (subsumuje) pod tú správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone z hľadiska naplnenia jej zákonných znakov.

Podľa § 211 Trestného zákona, kto vydá, čo aj z nebanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že

- a) zvädza ju k záhaľčivému alebo nemravnému životu,
 - b) umožní jej viesť záhaľčivý alebo nemravný život,
 - c) umožní jej dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa tohto zákona trestnými činmi,
 - d) umožní jej dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa osobitných zákonov priestupkami alebo
 - e) bráni jej v povinnej školskej dochádzke,
- potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona, odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) z osobitného motívu.

Podľa § 138 Trestného zákona, závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu

- a) so zbraňou okrem trestných činov úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, zabitia podľa § 147 a § 148, usmrtienia podľa § 149, ublíženia na zdraví podľa § 155, § 156 a § 157,
- b) po dlhší čas,
- c) surovým alebo trýznivým spôsobom,

- d) násilím, hrozbou bezprostredného násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,
- e) vlámaním,
- f) lstou,
- g) využitím tiesne, neskúsenosti, odkázanosti alebo podriadenosti,
- h) porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatel'ovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona,
- i) organizovanou skupinou, alebo
- j) na viacerých osobách.

Krajský súd len v krátkosti pripomenie znaky skutkovej podstaty trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže v zmysle § 211 ods. 1 Trestného zákona.

Primárnym objektom zmieneného trestného činu je záujem na náležitej výchove detí garantujúcej ich riadny rozumový, mravný a citový vývoj, pričom sekundárnym objektom je záujem na predchádzaní páchaní protiprávnych konaní osobami uvedenými v predošlej vete a záujem na riadnom plnení povinnej školskej dochádzky.

Súčasne zákonným znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty je aj hmotný predmet útoku, definovaný ako „osoba mladšia ako 18 rokov“, čo možno subsumovať pod pojem dieťa upravený v ust. § 127 ods. 1 Trestného zákona.

Objektívna stránka spočíva v útokoch páchatel'a voči hmotnému predmetu, pričom tieto útoky sú taxatívne špecifikované v písm. a) až e). zasahujúce jeho vývoj a majúce za následok vznik nebezpečenstva jeho spustnutia. Na naplnenie zákonných znakov objektívnej stránky skutkovej podstaty bude postačovať, ak páchatel' naplní kritériá aspoň jedného z útokov uvedených v spomenutých písmenách, pričom nie je vylúčená ani ich kombinácia. Pod zákonným pojmom spustnutie je potrebné rozumieť narušenie rozumového a mravného vývoja hmotného predmetu útoku, ktoré vykazuje závažnejší charakter. Mravná vyspelosť jedinca zahŕňa vývoj jeho osobnosti. Ide o proces, v rámci ktorého si jedinec osvojuje pravidlá správania sa v spoločnosti, tieto rešpektuje a prejavujú sa v jeho správaní, v jeho konaní. K samotnému narušeniu rozumového a mravného vývoja hmotného predmetu útoku nemusí dôjsť, keďže zákonodarca na naplnenie zákonných znakov objektívnej stránky skutkovej podstaty uvedenej v odseku 1 vyžaduje len existenciu nebezpečenstva takéhoto narušenia bez potreby jeho reálneho vzniku, čo však nie je vylúčené. Taktiež bude žiaduce zvažovať zabezpečenie odborného vyjadrenia od znalca - detského psychológa ohľadom stupňa rozumovej a mravnej vyspelosti dieťaťa a možného následku konania páchatel'a na takýto vývoj.

Subjekt je všeobecný, konania sa teda môže dopustiť právnická i fyzická osoba.

Na naplnenie subjektívnej stránky postačí nedbanlivostné konanie, čím súčasne nie je vylúčené i úmyselné konanie.

Spornou sa z pohľadu krajského súdu pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutku stala práve objektívna stránka žalovaného trestného činu. Okresný súd pochybil, keď protiprávnosť konania obžalovanej vnímal ako vydanie nebezpečenstvu spustnutia tým, že umožnila obom maloletým deťom viesť záhaľčivý život. Pod objektívnou stránkou § 211 ods.1 písm. b) Trestného zákona je nevyhnutné subsumovať formy zanedbania riadne a včasného plnenia povinností spojených so zabezpečovaním starostlivosti o riadny vývoj dieťaťa. Preto sem patria napríklad rôzne defekty v plnení si povinností súvisiacich s výchovou dieťaťa, nezáujem o takúto výchovu, zanedbanie určitých kontrolných povinností, ale aj včasné nenahlásenie problémov v správaní sa dieťaťa neriešiteľných v rodinnom prostredí kompetentným subjektom (napr. príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny). Z vykonaného dokazovania však jasne vyplynulo, že obžalovaná sa o deti starala, zaujímala sa o ne, staršie dieťa riadne navštevovalo materskú škôlku, v prípade upozornenia zo strany personálu škôlky či pracovníkov ÚPSV spolupracovala.

Krajský súd dospel k záveru, že obžalovaná protiprávne konala, keď maloleté deti vydala nebezpečenstvu spustnutia tým, že ich zvädzala k nemravnému životu (§ 211 ods. 1 písm. a) Trestného zákona). Po pojmom mravný život je nevyhnutné rozumieť nepísané, no všeobecne akceptovateľné normy etického správania sa človeka ako člena spoločnosti a tiež správanie sa, ktoré spĺňa kritéria morálnosti a ktoré korešponduje s normami správania sa platnými v danom období rozvoja spoločnosti. Nemravný život je opozitom k takémuto spôsobu života. Zo zákonnej dikcie písm. a) vyplýva, že musí ísť jednak o intenzívnejší, ako aj spravidla o dlhší čas trvajúci stav porušovania takýchto noriem hmotným predmetom útoku. V konkrétnostiach prípadu, obžalovaná zvädzala obe maloletého deti svojim aktívnym konaním v podobe verbálneho nabádania o správnosti, resp. atraktivite takéhoto nemravného života. Obžalovaná svojim hrubým vulgárnym správaním sa a osočovaním i negatívnym príkladom svojho života v podobe fyzických atakov bola schopná privodiť nebezpečenstvo spustnutia detí - tu najmä s poukazom na znalecké závery znalkyne z odboru psychológie Mgr. Kataríny Bielikovej predostreté v znaleckom

posudku č. 61/2022 a jej výpoveď na hlavnom pojednávaní, kedy dospela k záveru o prítomnosti znakov sociálne a emočne zanedbávaných detí, ktorým chýba primárna skúsenosť istoty plného a spoľahlivého vzťahu, ktorá je základom zdravého vývinu dieťaťa. Pokiaľ tieto potreby nie sú dostatočne uspokojené, hlavne v súvislosti s matkou vzniká citová deprivácia, na základe čoho sa rozvíjajú ďalšie symptómy (rôzne prejavy agresivity, sociálny obraz býva skreslený) a deformujú sa morálne i mravné formy, pre dieťa sa stáva normou to, čo vidí doma. Krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že obžalovaná konala závažnejším spôsobom (§ 211 ods. 3 Trestného zákona) – po dlhší čas (§ 138 písm. b) Trestného zákona) vzhľadom na časový aspekt žalovanej trestnej činnosti, kedy sa malo jednať o opakované a dlhodobé ataky, predovšetkým verbálne. Krajský súd však vypustil závažnejší spôsob konania jednak tým, že obžalovaná mala trestný čin spáchať násilím, resp. bezprostrednou hrozbou násillia (§ 138 písm. d) Trestného zákona) a tiež tým, že by porušila dôležitú povinnosť vyplývajúcej a uloženej jej zo zákona (§ 138 písm. h) Trestného zákona). Pokiaľ ide o násillie, resp. bezprostrednú hrozbu násillia, v protiprávnom konaní obžalovanej nemožno badať intenzívne fyzické ataky. Jednalo sa o mierne údery či dupnutia, ktoré našli svoj odraz v ďalšom trestnom čine – prečine výtržníctva, čo nemožno obžalovanej dvakrát pripísať na jej vrub. No a čo sa týka porušenia dôležitej povinnosti vyplývajúcej a uloženej jej zo zákona, i v tomto prípade by išlo o duplicitné zohľadnenie, keďže obžalovaná ako matka maloletých detí je zodpovedná za ich výchovu a mravný život, jedná o sa bežnú rodičovskú povinnosť a už zo samotného znenia trestného činu je zrejmé, že i z tejto rodičovskej povinnosti sa vychádza pre naplnenie trestnoprávneho konania.

Krajský súd zistil pochybenie okresného súdu i pri ustálení subjektívnej stránky v podobe nevedomej nedbanlivosti podľa § 16 písm. b) Trestného zákona. Nemožno sa stotožniť s právnymi úvahami okresného súdu predostretými v odôvodnení napadnutého rozsudku, že obžalovaná nemala vedomosť o možnosti ohrozenia alebo porušenia záujmu chráneného Trestným zákonom, nemohla byť uzročená s takýmto porušením a ani ho chcieť, ale ani sa spoliehať, že takéto porušenie nespôsobí. Krajský súd zastáva názor, že obžalovaná konala v nepriamom úmysle podľa § 15 písm. b) Trestného zákona, kedy obžalovaná vedela, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bola s tým uzročená. Obžalovanej bolo hrubé a vulgárne správanie voči deťom vlastné, keďže k nej samotnej sa správala nevhodne nielen matka, ale i súrodenci. Obžalovaná teda od detstva musela pociťovať, že takéto správanie voči deťom nie je normálne a spoločnosťou akceptovateľné, no napriek tomu istú časť vzorcov správania premietla i na svoje deti. I zo záverom znaleckého posudku č. 87/2022 znalca z odvetvia psychiatrie MUDr. Maroš Uhrina vyplynulo, že obžalovaná v čase spáchania skutku vedela rozpoznať protiprávnosť svojho konania a vedela ovládať svoje konanie napriek tomu, že je u jej osoby objektivizovaná mentálna retardácia ľahkého stupňa a organická porucha osobnosti. Obžalovaná bola zo strany personálu materskej školy upozorňovaná na nevhodné správanie, načo sa obžalovaná ospravedlnila a svoje správanie napravila. Rovnako zo strany ÚPSVaR boli vykonané viaceré šetrenia podnetov. Z tohto je zrejmé, že obžalovaná si musela byť vedomá svojho konania, avšak od svojich vzorcov nevhodného správania vedela upustiť len po upozornení, kedy spolupracovala a na chvíľku prehodnotila svoje konanie, ku ktorému sa opätovne vracala.

Krajský súd však vyhodnotil, že v žalovanom skutku je potrebné identifikovať i ďalší trestný čin. Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný trestný čin napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty prečinu výtržníctva v jeho kvalifikovanej skutkovej podstate podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d) Trestného zákona.

Podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, kto to sa dopustí slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že napadne iného, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Podľa § 364 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. a), písm. c) a písm. d) Trestného zákona, chránenou osobou sa rozumie

- a) dieťa,
- c) blízka osoba,
- d) odkázaná osoba.

Objekt výtržníctva je ochrana medziľudských vzťahov a verejného poriadku.

Na naplnenie objektívnej stránky je nevyhnutné, aby sa páchatel dopustil hrubej neslušnosti alebo výtržnosti slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom jedným z uvedených spôsobov. Hrubou neslušnosťou sa rozumie konanie, ktoré zásadným spôsobom narúša zaužívané pravidlá slušného správania, pričom ich narušenie musí byť intenzívnejšieho charakteru. Pod pojem verejne je nevyhnutné subsumovať jeho spáchanie prostredníctvom obsahu tlačoviny alebo rozširovania

spisu, filmu, rozhlasu, televízie, použitia počítačovej siete alebo iným obdobne účinným spôsobom alebo pred viac ako dvoma súčasne prítomnými osobami. Napadnutím je nevyhnutné rozumieť fyzický alebo verbálny atak páchatela na inú osobu. V prípade verbálneho napadnutia je však potrebné uviesť, že v takomto prípade sa vyžaduje zvlášť vysoká intenzita útoku páchatela, t.j. bude musieť ísť o naozaj hanlivé, expresívne vulgarizmy na adresu poškodeného. V prípade fyzického napadnutia sa nevyžaduje na naplnenie skutkovej podstaty prečinu výtržníctva spôsobenie ublíženia na zdraví.

Subjekt je všeobecný a subjektívna stránka vyžaduje úmyselné zavinenie.

Obžalovaná napadla slovné (vulgarizmy a osočovanie) i fyzicky (úder a dupnutie) svoje dve maloleté deti, pričom takéhoto konania sa dopustila verejne, keďže svoje konanie zaznamenávala a vysielala v živom vysielaní na sociálnej sieti TIK TOK. Súčasne svojim konaním naplnila kvalifikovanú skutkovú podstatu prečinu výtržníctva, keďže sa jednalo o deti, ktorých je matkou, čím je daný znak nielen blízkosti, ale i odkázanosti. I v tom prípade krajský súd ustálil konanie obžalovanej v nepriamom úmysle. Obžalovaná teda vedela, že jej konanie je za hranicami slušnosti (keďže už aj v minulosti bola upozorňovaná na svoje surovejšie správanie voči deťom a preverovaná zo strany ÚPSVaR), a súčasne bola uzrozumená s trestnoprávnymi následkami svojho konania, ktoré zrejme predpokladala, že nenastanú.

Krajský súd sa povinne zaoberal i otázkou aplikácie tzv. materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona, keďže žalované konanie obžalovanej napĺňalo zákonné znaky prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže a výtržníctva, pričom dospel k záveru, že na aplikáciu materiálneho korektívu neboli splnené zákonné podmienky, keďže protiprávne konanie obžalovanej vykazuje vyššiu ako nepatrnú závažnosť, najmä s ohľadom na úmysel obžalovanej, spôsob spáchania trestnej činnosti, okolnosti spáchania trestnej činnosti a spôsobený následok.

Krajský súd skúmal i naplnenie znakov skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Trestného zákona, keďže obžalovaná sa mala na adresu maloletých detí vyjadriť, že ich zapichne tupým nožom. Krajský súd však zastáva názor, že nedošlo k naplneniu objektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu. Ide totižto o to, že pod pojmom vyhrážanie je potrebné rozumieť verbálny, písomný, neverbálny prejav, ktorý sa však reálne musí dostať do sféry poškodenej osoby, t.j. poškodená osoba musí byť objektívne schopná vnímať takýto prejav páchatela, ako aj subjektívne musí takýto prejav vyhodnotiť ako vyhrážanie. V konkrétnostiach prípadu, obžalovaná svoje vyhrážky adresovala maloletým deťom, ktoré v čase protiprávneho konania boli vo veku 6 a 3 rokov, tak podľa mienky krajského súdu neboli schopné vyhodnotiť slová obžalovanej ako vyhrážky, nerozumeli ich významu, a teda subjektívne v nich nemohli vyvolať pocit strachu a obáv o život.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo výroku o vine, odvolatelia mu v odvolaní konkrétne procesné pochybenia nevytkali a krajský súd vlastným prieskumom nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Gro odvolacích námietok obžalovanej a prokurátorky spočíva v kritike spôsobu vyhodnotenia vykonaného dokazovania. Obžalovaná a prokurátorka polemizujú s odôvodnením napadnutého rozsudku a každá presadzuje vlastnú verziu skutkového deja, ktorá je založená na inom hodnotení dôkazov.

Krajský súd konštatuje, že okresný súd pri dodržaní procesného postupu správne zistil skutkový stav vecí, vykonal úplné dokazovanie a dôsledne prebral všetky dôkazy, takže z hľadiska dodržania zásad obsiahnutých v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku treba konštatovať, že neexistuje žiaden relevantný dôkaz, ktorý by nebol v napadnutom konaní vykonaný. Následne okresný súd všetky zákonne vykonané dôkazy v intenciách § 2 ods. 12 Trestného poriadku správne vyhodnotil jednotlivo i v celom ich súhrne a tak dospel k správny skutkovým záverom.

Ani krajský súd nemá pochybnosti o tom, že obžalovaná spáchala skutok v rozsahu skutkových zistení premietnutých do skutkovej vety. V posudzovanom prípade podľa názoru krajského súdu vykonané dokazovanie vytvára ucelenú, ničím nenarušenú, logickú štruktúru o tom, že skutok sa stal a spáchala ho obžalovaná.

Obžalovanú zo spáchania žalovaných trestných činov usvedčuje jej výpoveď, v rámci ktorej sa v podstate k trestnej činnosti priznala, hoci odmietala svoje zavinenie. Vina obžalovanej bola podporne preukázaná výpoveďou svedka K. G., ktorý nepopieral trestnú činnosť obžalovanej, no napriek tomu ju bagatelizoval. Obraz o žalovanej trestnej činnosti bezpečne vykreslili svedecké výpovede C. D. G., A. D. L. J., M. F., H. N., G. I. a J. C.. Kľúčovým a objektívnym dôkazom preukazujúcim vinu obžalovanej sú kamerové záznamy zachytávajúce správanie sa obžalovanej voči svojim deťom. V tejto súvislosti je nevyhnutné poukázať na znalecké dokazovanie, konkrétne závery znalkyne z odboru psychológie Mgr. Kataríny Bielikovej a znalca z odvetvia psychiatria MUDr. Maroša Uhrina. O protiprávnom konaní obžalovanej

svedčia i vykonané listinné dôkazy ako napr. zápisnice o vydaní veci, správa ÚPSVaR Nové Zámky, uznesenie Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 12PPOm/3/2022 zo dňa 27.07.2022, správa A. G. O., rozsudok Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 19P/202/2022 zo dňa 20.04.2023 či správy o šetreniach realizovaných na poklade podnetov na situáciu v rodine obžalovanej.

Je teda zrejmé, že k hrubému a vulgárnemu správaniu zo strany obžalovanej v období od presne nezistené dňa mesiaca október 2017 až do dňa 27.07.2022 v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi došlo, čo nerozporovala ani samotná obžalovaná, ktorá vo svojej výpovedi popísala okolnosti, za ktorý malo k trestným činom dôjsť.

Obžalovaná však namietala spôsob vyhodnotenia dôkazov, predovšetkým znaleckých záverov. Samotná skutočnosť, že obhajoba kritizuje spôsob, akým okresný súd vyhodnotil vykonané dôkazy, ešte automaticky neznamená, že napadnutý rozsudok je v tejto časti nesprávny.

Ku kritike obžalovanej ohľadne spôsobu, akým okresný súd hodnotil vykonané dôkazy, je potrebné vo všeobecnosti uviesť, že v trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd v procese hodnotenia dôkazov postupoval v súlade s ustálenými pravidlami, preto jeho skutkovým záverom nemožno nič vytknúť s výnimkou vyššie uvedeného ohľadom úpravy skutkovej vety. Obhajoba brojila proti tvrdeniu znalkyne Mgr. Kataríny Bielikovej, že u maloletých boli prítomné znaky sociálne a emočne zanedbávaného dieťaťa, pričom mali byť deti sociálne a emočne zanedbávané od narodenia, keďže sa o deti riadne starala. Rovnako správne okresný súd podľa názoru krajského súdu vyhodnotil túto výpoveď ako objektívne dotvárajúcu obraz o žalovanej trestnej činnosti. Konštatovania znalkyne vsituácii, kedy existuje dostatočné množstvo procesne použiteľných výpovedí a iných dôkazov, nemožno vyhodnotiť inak ako v neprospech obžalovanej. Účelom znaleckého posudku je objasnenie skutkových okolností na základe odborných znalostí v príslušnom odbore. Úlohou znalkyne bolo posúdiť osobnostnú, intelektuálnu úroveň detí, ich rozumovú vyspelosť a vplyv správania matky na ich psychický vývin, ich vzťah k matke. Z výpovede znalkyne učinenej na hlavnom pojednávaní je zrejmé, že deťom chýba primárna skúsenosť istoty plného a spoľahlivého vzťahu, ktorá je základom zdravého vývinu osobnosti dieťaťa. Na základe tejto skúsenosti si dieťa vytvára schopnosť uchovať si pocit vnútornej istoty, vyrovnanosti, udržiava si pozitívny vzťah k sebe samému i k svetu, naučí sa nadväzovať trvalé spoľahlivé vzťahy. Pokiaľ tieto potreby nie sú dostatočne uspokojené hlavne v súvislosti s matkou vzniká citová deprivácia. Na základe toho sa rozvíjajú ďalšie symptómy, napr. rôzne druhy agresie, deformujú sa morálne i mravné formy, pre dieťa sa stáva normou to, čo vidí doma. Dieťa je zamerané na okamžité uspokojenie vlastných potrieb bez ohľadu na to, akým spôsobom to dosiahne, napr. môže dochádzať ku krádežiam, zobraňaniu. Pokiaľ nepríde k včasnej korelácii tohto správania ovplyvní to celý ďalší životný štýl detí, takýto jedinca majú tendenciu žiť na hrane, prítomná býva často delikvencia a absentujú správne školské návyky. Z obsahu výpovede znalkyne musí byť i nezainteresovanej osobe zrejmé, že obžalovaná svojim správaním sa vydala maloleté deti nebezpečenstvu spustnutia, ktoré vykazuje závažnejší charakter a je spôsobilé ovplyvniť maloleté deti na celý život.

V tomto načrtnutom kontexte pokiaľ obhajoba brojila, že v konaní nebolo preukázané, že deti sú vulgárne ako ich matka, čiže nie je dôvodná domnienka, že by sa vulgárne správanie ich matky malo na nich podpísať. Krajský súd uvádza, že pokiaľ ide o povahu prečinu ohrozovania mravnej výchovy tak jasne vyplýva, že je ohrozovacím trestným činom, čo znamená, že pre naplnenie skutkovej podstaty stačí ohrozenie chráneného záujmu. Ergo k samotnému porušeniu reálne nemusí prísť. V tejto spojitosti sa krajskému súdu žiada dodať, že samotná znalkyňa Mgr. Katarína Bieliková uviedla, že čím je dieťa menšie, tým kratšie obdobie stačí na rozvoj prejavu zanedbávania, dieťa je odkázané na starostlivosť dospelých osôb, jeho sociálny okruh je veľmi úzky, nemá dostatok zdrojov ako by sa malo adekvátne správať. Možno skonštatovať, že maloleté deti vulgárne a hrubé správanie matky vnímali (hoci aj podvedome), pričom vzhľadom na znalecké skúmanie bolo dostatočne preukázané, že správanie matky malo i napriek ich malému veku na nich zásadný vplyv. Súčasne krajský súd upozorňuje na svedeckú výpoveď učiteľky A. D. L. J., z ktorej vyplynulo, že prejav obžalovanej bol jednoduchší, videla na deťoch, že takéto slová nepočujú prvýkrát. Z kamerového záznamu z TIK TOK tiež rezultovalo, že obžalovaná nabádala maloletého syna H. G.. na vulgarizmus, čo nakoniec aj zopakoval. Ak by takéto správanie obžalovanej pokračovalo, nie je vylúčené, že deti by kopírovali, resp. boli zo strany obžalovanej donútení kopírovať jej hrubé, vulgárne a surové správanie, keďže deti preberajú návyky a správanie svojich rodičov, obzvlášť v útlom detstve.

Obhajoba namietala diskrepancie vo svedeckých výpovediach G. I. a J. C. ohľadom úderu po ruke alebo facky. Krajský súd konštatuje, že žiadne zásadné diskrepancie medzi výpoveďami svedkýň vlastným prieskumom nezistil, svedkyne o podstatných okolnostiach vypovedali zhodne, keď popísali nadávky obžalovanej. No a pokiaľ ide o fyzický atak obžalovanej, tento bol zo strany obžalovanej učinенý, z pohľadu svedkýň sa odlišoval len v mieste úderu – ruka a tvár, čo možno pripísať časovému odstupu od tohto incidentu ku dňu hlavného pojednávania. Na dôvažok tieto výpovede sú podporené celou škálou iných dôkazov, takže o vulgárnosti a o fyzických atakoch obžalovanej voči maloletým deťom ani krajský súd nemal žiadne pochybnosti.

V ďalšom pokiaľ obhajoba poukázala na svedeckú výpoveď J. C., ktorá mala pri výchove detí tiež občas udrieť či na potrestanie všetkých rodičov, ktorí na verejnosti vulgárne nadávajú, krajský súd tento druh odvolacích námietok vyhodnotil ako nedôvodné. Je síce pravdou, že rodičia pri výchove detí svoje deti „trestajú“ alebo im z úst vypadne vulgarizmus, avšak v prípade obžalovanej sa jednalo o správanie, ktoré hlboko presiahlo hranicu prípustnosti. Navyše sa jednalo o dlhodobé, pravidelne sa opakujúce hrubé a vulgárne správanie, na ktoré bola upozorňovaná, po upozornení spolupracovala a ospravedlnila sa, no i napriek tomu sa k takýmto vzorcom správania vždy vrátila. Je teda očividné, že sa takto správala úmyselne prekračujúc pritom základné pravidlá rodičovskej výchovy a v konečnom dôsledku i slušnosti a ľudskosti, keďže toto vykazovalo známky verbálnej surovosti.

Na margo odvolacích námietok prokurátorky, ktorá napadnutému rozsudku vyčítala, že obžalovanú neuznal vinnú zo žalovaného zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, krajský súd uvádza, že sa stotožnil s argumentáciou okresného súdu, považuje ju za správnu a priliehavú, a preto v konkrétnostiach na ňu odkazuje. Keďže okresný súd v rámci odôvodnenia poskytol vyčerpávajúci teoretický exkurz s jednotlivými znakmi skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, krajský súd prejde k meritu veci. Totižto ani krajský súd nemal za preukázané naplnenie objektívnej stránky zmieneného zločinu. Obžaloba neuniesla dôkazné bremeno, keďže v konaní nebol reprodukován žiaden dôkaz o fyzických atakoch obžalovanej, ktoré by napĺňali objektívnu stránku tohto trestného činu. Totižto týranie je zlé zaobchádzanie so zverenou osobou, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalosťou, ktoré táto osoba pociťuje ako ťažké príkorie. Hoci sa nevyžaduje, aby u zverenej osoby vznikli následky na zdraví, musí však ísť o konanie, ktoré týraná osoba pre jeho krutosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie (porovnaj R 20/1984-I). V konkrétnostiach prípadu, pokiaľ ide o fyzické ataky, tieto spočívali v jednom údere otvorenou dlaňou do oblasti hlavy, dvojitom dupnutí nohou do maloletého dieťaťa a ďalšom údere ho hlavy. Na základe popisu týchto atakov nemožno dospieť k názoru, že by sa vyznačovali dlhodobosťou, značnou intenzitou či hrubosťou. U maloletých neboli prítomné prvé príznaky týrania (opakované modriny, podliatiny, napätie, strach, mykanie sa pri telesnom dotyku a pod.) ani rozvinuté príznaky týrania (závažnejšie opakujúce sa a nevysvetliteľné poranenie, podvýživa, popáleniny, zlomeniny, viditeľné odreniny, zaostávanie v psychickom aj fyzickom vývoji dieťaťa, rozvinuté poruchy správania, a pod.). Ani ošetrojúca lekárka A. G. O. nepotvrdila žiadne známky týrania maloletých zo strany obžalovanej a dokonca ani učiteľka v materskej škôlke (s výnimkou jednej modriny, ktorú jej však obžalovaná hodnoverne vysvetlila). V rodine obžalovanej boli opakovane vykonané šetrenia za účelom preverenia rodinnej situácie, avšak ani jedna kontrola nekonštatovala znaky zanedbania či týrania. Tieto nepotvrdili ani svedkovia M. F. a H. N., ktorí sú susedmi obžalovanej. Na podklade znaleckého skúmania nebol u maloletých konštatovaný syndróm týraných detí. Konanie obžalovanej nevykazovalo ani znaky fyzického týrania v jeho pasívnej forme (jedná sa o odmietanie dostatočne uspokojovať základné telesné potreby dieťaťa, ktoré vedie k jeho telesnému poškodeniu, resp. vedomé nezabránenie fyzického týrania dieťaťa inou osobou), keďže i napriek zlým finančným podmienkam sa v rámci jej sociálnej situácie o deti starala, mali zabezpečenú stravu a oblečenie, navštevovala s nimi ošetrojúcu lekárku, deti boli čisté a upravené. V tomto kontexte treba dodať, že fyzické alebo psychické utrpenie je pritom potrebné definovať tak, že ide o fyzické alebo duševné bolesti, ktoré ovplyvňujú alebo sťažujú obvyklý život poškodenej (týranej) osoby (podstatne narúšajú kvalitu života poškodenej osoby) a netrávajú celkom krátky, prechodný čas. Pojem „fyzické alebo psychické utrpenie“ je preto naplnený už vtedy, ak poškodenej osoba pociťuje protiprávne konanie páchatel'a ako príkorie. Definícia následku trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby odlišuje tento trestný čin od iných trestných činov, ktoré taktiež môžu spôsobovať fyzické alebo psychické utrpenie. Pokiaľ ide o psychické utrpenie ani toto v konaní nebolo preukázané. Závery znalkyne prokurátorka interpretuje v prospech obžaloby. Vulgárny a hrubý prejav obžalovanej našiel svoj odraz v inom trestnom čine, intenzitou však nenapĺňa pojem psychické týranie. Správne okresný súd poukázal na to, že deti sa obžalovanej nebáli, na mamu sa po skončení škôlky tešili. I pred znalkyňou sa maloletý F. G. vyjadroval o matke v pozitívnom zmysle, hoci sa o tom nechcel baviť, čo však bez ďalšieho

nemožno vnímať tak, že by mu obžalovaná spôsobila psychické príkorie, t. j. ako konanie obžalovanej, ktoré by sústavne nepriaznivo ovplyvňovalo každodenný život maloletých detí a vyvolávalo sústavnejšie obavy z opätovného protiprávneho konania. V konečnom dôsledku objektívne – prostredníctvom znaleckej expertízy u maloletých detí nebolo preukázané ani psychické týranie. Prokurátorka sa mylne domnievala, že konanie obžalovanej je súdom zmiernované v dôsledku jej mentálnej retardácie ľahkého stupňa. Práve naopak, dôvodom prekvalifikácie skutku boli výsledky vykonaného dokazovania.

Preto v súhrne k odvolacím námietkam obžalovanej a prokurátorky, podľa ktorých okresný súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, krajský súd vo všeobecnosti uvádza a pripomína, že v trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Právo na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak sa neriadí jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Rovnako súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, lebo proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré výroku o treste predchádzalo, obžalovaná ani prokurátorka mu v odvolaní žiadne chyby nevytýkali a chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, krajský súd vlastným prieskumom nezistil.

Avšak pokiaľ ide o samotný výrok o treste, krajský súd taktiež v tejto súvislosti zistil dôvodnosť odvolania prokurátorky, čo do spôsobu výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd ešte predtým ako predostrie závery ohľadom zákonnosti uloženého trestu považuje za potrebné na úvod pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukladanie trestu.

K samotnému trestu je potrebné uviesť, že je právnym následkom trestného činu, a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu.

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a

trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Keďže krajský súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu, nutne musel rozhodnúť o vine ako i naň nadväzujúcom výroku o treste a spôsobe jeho výkonu. Okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre stavu veci a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie, tak krajský súd na podklade takto vykonaného dokazovania sám rozhodol o vine a o treste pre obžalovanú za trestné činy, keďže tento postup nebol spojený s neprimeranými ťažkosťami.

Krajský súd trest pre obžalovanú ukladal v zmysle ustanovení Trestného zákona účinného od 06.08.2024, ktorý posúdil ako priaznivejší pre obžalovanú. Po zohľadnení skutočností, že obžalovaná spáchala dva trestné činy, bolo nevyhnutné ukladať trest úhrnný v zmysle § 41 ods. 1 Trestného zákona, pričom vychádzal zo zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Tým je prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona účinného od 06.08.2024 s trestnou sadzbou trestu odňatia slobody vo výmere od 6 mesiacov do 5 rokov. Krajský súd pri ukladaní trestu obligatórne (§ 38 ods. 2 Trestného zákona) preskúmal pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností u obžalovanej, pričom zistil jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona (spáchala viac trestných činov), bez zistenia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného zákona. Krajský súd i napriek tomu, že obžalovaná nebola dosiaľ súdne trestaná, dospel k záveru, že poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona (že pred spáchaním trestných činov viedla riadny život) jej nepatrí. Ide totižto o to, že vedenie riadneho života je potrebné posudzovať nielen s ohľadom na trestnú minulosť obžalovanej, ale aj s ohľadom na dodržiavanie právneho poriadku ako celku a ďalších základných noriem občianskej spoločnosti, pod ktoré je nevyhnuté subsumovať aj správanie spočívajúce v nedopúšťaní sa priestupkov. Dopustenie sa priestupku je síce menej závažným protiprávnym konaním v porovnaní so spáchaním trestného činu, avšak zo zabezpečeného spisového materiálu rezultovalo, že obžalovaná bola ku dosiaľ 8-krát priestupkovo prejednávaná prevažne za priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, a teda nielen početnosť a závažnosť (opakovane urážky, vulgarizmy, vyhrážanie na sociálnej sieti, fyzické napadnutie) týchto priestupkov, ale i ich obdobnosť s trestnou činnosťou, indikovali, že doterajšie správanie obžalovanej nemožno považovať len za ojedinelé prekročenie zákonných limitov, opakovane sa dopúšťa konania, ktoré právny poriadok považuje za nedovolené, a ktoré bolo súčasne prejavom jej záporného postoja k rešpektovaniu a k akceptovaniu spoločenských a zákonných noriem, čo nemožno stotožniť s vedením riadneho života.

Vychádzajúc zo základnej trestnej sadzby, pokiaľ ide o výmeru úhrnného trestu a spôsob jeho výkonu, krajský súd uložil obžalovanej trest odňatia slobody pri spodnej hranici trestnej sadzby vo výmere 1 (jeden) rok, 4 (štyri) mesiace a 3 (tri) dni, na výkon ktorého obžalovanú podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, keďže v predchádzajúcich desiatich rokoch pred spáchaním trestnej činnosti nebola vo výkone trestu, ktorý by jej bol uložený za úmyselný trestný čin. Pokiaľ ide o samotnú výmeru trestu odňatia slobody, krajský súd vychádzal z časového úseku trvania väzby. Inak vyjadrené, krajský súd určil jeho výmeru tak, aby bola pokrytá výkonom väzby, pričom zo spisového materiálu vyplynulo, že obžalovaná bola väzobne stíhaná 27.07.2022 do 30.11.2023, keby bola väzba nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka. Pokiaľ ide o spôsob výkonu uloženého trestu, príliehavo prokurátorka poukazovala na tú skutočnosť, že obžalovanej je potrebné ukladať nepodmienečný trest. Krajský súd prezentuje názor, že na podmienečný odklad výkonu trestu neboli splnené zákonné podmienky v zmysle ust. § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., lebo vzhľadom na osobu páchatel'ky a na okolnosti prípadu nie je možné mať dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a jej nápravu výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný. Práve naopak, treba zdôrazniť, že obžalovaná i napriek predchádzajúcim menej závažným priestupkovým konaniam, v rámci ktorých sa nevhodne správala vo virtuálnom internetovom svete (vulgarizmy, vyhrážky, osočovanie), ale i menej intenzívne útočila na svoju matku, sa dopustila oveľa závažnejšieho protiprávneho konania v podobe trestnej činnosti, ktorá vykazuje známky násillia (verbálneho i fyzického) voči svojim maloletým deťom, ktoré sú jej blízke osoby a sú na ňu odkázané. Takéto konanie učinila v spoločnej domácnosti (čo robí trestnú činnosť ťažšie odhaliteľnou), jednalo o dlhodobé a opakujúce sa protiprávne konanie, od ktorého neupustila až do momentu obmedzenia jej osobnej slobody. S poukazom i na početnosť trestných činov, ktoré spáchala (2, z toho jeden ohrozovacieho charakteru), spôsob ich spáchania (ako je vyššie v texte popísaný), jej prechádzajúci život (priestupky, skutočnosť, že mala byť samotná obžalovaná týraná, no i napriek tomu sa trestnej činnosti voči vlastným deťom nevyvarovala) iný ako nepodmienečný trest neprichádzal do úvahy. Inak vyjadrené, krajský súd je presvedčený, že na obžalovanú je potrebné pôsobiť uloženým trestom

odňatia slobody, považujú ho za zákonný a správny s prihliadnutím na zmenu právnej kvalifikácie a rozšírenie o jeden trestný čin (prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže, prečin výtržníctva), závažnosť a charakter trestnej činnosti (negatívny vplyv na maloleté osoby, trestná činnosť páchaná závažnejším spôsobom, opakované slovné a fyzické ataky), okolnosti prípadu (protiprávne konanie si obžalovaná vysielala na sociálnej sieti, opakovane upozorňovaná na nevhodnosť svojho konania), mieru kriminálneho narušenia obžalovanej (priestupky proti občianskemu nažívaniu, ktoré v prevažnej väčšine boli obdobného charakteru ako trestná činnosť) a možnosti jeho nápravy (väzobné stíhanie), s presvedčením, že takto uložený trest bude dostačujúci na jej nápravu a prevýchovu, a zároveň bude plniť účel aj z hľadiska generálnej prevencie ako aj individuálnej prevencie tak, ako to predpokladá zákonné ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona. Touto argumentáciu súčasne obžalovaná dostala odpoveď na odvolaciu námietku, obsahom ktorej bola neprimeraná prísnosť trestu.

Vychádzajúc z prezentovaných úvah krajský súd na podklade odvolania prokurátorky, ktoré malo svoje opodstatnenie hoci z iných ako ňou prezentovaných dôvodov, postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol spôsobom uvedeným v enunciaci, pretože skutkové zistenia plynúce z dokazovania vykonaného pred okresným súdom to umožňovali. Vzhľadom na tú skutočnosť, že krajský súd nevhliadol dôvodnosť odvolania obžalovanej, postupoval v zmysle § 319 Trestného poriadku.

Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.